

Porin nuorten työpaja juhlistaa 40-vuotista taivaltaan: pyörien korjaamisesta nuorten työpajatoiminnan ammattimaiseksi kasvualustaksi

Porin nuorten työpajatoiminta on saavuttanut merkittävän 40 vuoden merkkipaalun. Porilaisten nuorten tukena ja ponnahduslautana toiminut työpaja perustettiin silloisen kaupunginhallituksen päätöksellä kesäkuussa 1986. Alkuun toimintaan osoitettiin 150 000 markkaa, jolla palkattiin ensimmäinen työpajaohjaaja. Toiminta käynnistyi vastavalmistuneessa nuorisotalossa kaupungin keskustassa. Alkuaikoina arki täyttyi pyörien korjaamisesta, askartelusta, pienestä nikkaroinnista sekä väliaikaisesta ohjauksesta. Neljässä vuosikymmenessä vaatimaton alkusoitto on kasvanut laajaksi ja ammattimaiseksi organisaatioksi.

Neljä vuosikymmentä, kolme kiinteistöä ja katto korkealla

Tämän 40-vuotisen historiansa aikana työpaja on mukautunut kaupungin muutoksiin ja toiminut kolmessa eri kiinteistössä. Alkuperäisestä keskustan nuorisotalosta (1986–1994) siirryttiin Niemisen vanhoihin linja-autotalleihin Itsenäisyydenkadulle (1994–2011). Vuonna 2011 alkoi pajan tähän asti merkittävin ja tunnistettavin jakso, kun toiminta muutti VR:n entisiin, historiallisia vetureita jo 1800-luvun lopulla suojanneisiin veturitalleihin Veturitallinkadulle.

Vanha suojelurakennus saneerattiin nuorille työpajaympäristöksi vanhaa teollisuusrakentamista kunnioittaen. Korkeat tallit ja massiiviset parviovat tarjosivat uniikit puitteet raskaammallekin tekemiselle, kuten puu-, metalli- ja autopajan toiminnalle. Veturitallien karu mutta lämmin ilmapiiri hitsasi nuoret ja ohjaajat tiiviisti yhteen luoden arkkitehtonista yhteisöllisyyttä ja matalan kynnyksen turvasataman heikommassakin arjen tilanteessa olevalle.

Tuhansien porilaisten tarina ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Työpaja on palvellut tuhansia porilaisia nuoria ja aikuisia työttömiä 40 vuoden aikana. Se on jättänyt näkyvän jäljen koko kaupunkiin tarjoamalla kuntalaisille merkittäviä palveluita, kuten kouluateria- ja oppilaskuljetuksia, Yyterin ulkoalueiden kunnossapitoa, kestävän kehityksen paperinkeräystä, Varaosapankin ja Lavian ekopajan toimintaa sekä SuomiAreenan rakennus- ja logistiikkatehtäviä. Pajan väki on tarjonnut myös lukuisia porilaisille suunnattuja käytännön tekemisen palveluja lumenluonneista muuttoihin ynnä muihin pienpalveluihin. Työpajalla on myös käynnistetty ja kehitetty etsivää nuorisotyötä, työ- ja yksilövalmennusta sekä mestari-kisällitoimintaa. Miljoonaluokan valtakunnalliset ja alueelliset panostukset osoittavat, että työpaja on aina ollut osa laajaa yhteiskunnallista verkostoa syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Ammatillista osaamista ja tekemällä oppimista

Historialliset teemat ja käytännönläheisyys vastaavat erinomaisesti pajan nykyistäkin arkea. Toiminta on laajentunut monipuoliseksi työpajaympäristöksi, jonka ytimessä ovat edelleen käytännön tekeminen, nuorten valmennus ja ohjaus sekä sosiaalinen vahvistaminen. Nykyään nuoret voivat työskennellä ja kehittää osaamistaan viidessä eri työpajassa: Tekniikkapajassa, Taidelähtöisessä kädentaidossa, kahvilatoiminnassa keskustan nuokkarilla, Audiovisuaalisella työpajalla sekä Pajan koulussa.

Tekniikkapajat tarjoavat nuorille edelleen laajasti käytännönläheisiä tehtäviä valmennuksen ohjauksessa, kuten perinteistä puuverstastoimintaa sekä metalli- ja autopajan palveluita kuntalaisille. Monet talleilla hitsausta, puutöitä tai autonkorjausta kokeilleet nuoret ovat

löytäneet elämälleen uuden suunnan ja hakeutuneet ammatilliseen koulutukseen tai työelämään. Luova ja dokumentoiva puoli puolestaan elää vahvana Audiovisuaalisella työpajalla, jossa nuoret oppivat sosiaalisen median haltuunottoa, valokuvauspalveluja, viestintää sekä paikallisten tapahtumien järjestämistä. Taidelähtöisellä työpajalla nuoret valmistavat uniikkeja käsityötuotteita, kuten koruja. Nuoret pääsevät myös toteuttamaan omakohtaisia taidemaalauksia sekä valmistamaan rekvisiittaa paikallisiin tapahtumiin. Toiminnassa korostuu nuorten tekemällä oppimisen tuotteistaminen, ja pajoissa valmistetut luomukset sekä kuntalaisten tilaustyöt päätyvät myyntiin omaan pajamyymälään.

Työpajatoiminnassa onkin parhaillaan käynnissä nuorten tekemällä oppimisen tuotteistaminen. Työpajan omassa myymälässä nuoret pääsevät opettelemaan visuaalista markkinointia, seinämaalausten tekoa, kassatoimintoja, käsityötuotteiden valmistusta sekä mm. huonekalujen ehostusta. Kuntalaiset voivat tuoda omia ehdotuksiaan työpajoille suunnitteluun ja valmistukseen. Myös keittiö- ja kahvilapalvelut ovat vakiinnuttaneet asemansa: keskustan nuorisokahvilassa alasta kiinnostuneet nuoret harjoittelevat leivontaa ja tekevät tilauskakkuja juhliin. Jatkuvana luovana ja yhteisöllisenä ulottuvuutena tarjonnasta löytyy jopa pajan oma bändi, jota voi kysyä keikoille esimerkiksi päiväkoteihin ja palvelutaloihin.

Ydinajatus säilyy seinien muuttuessa

Vaikka seinät pajan ympärillä ovat 40 vuoden aikana vaihtuneet ja toiminta on muuttunut ammattimaisemmaksi, sen perusajatus on säilynyt samana. Sosiaalinen vahvistaminen, arjenhallinnan tukeminen, ryhmähenki ja yhdessäolo – jota ylläpidetään säännöllisellä tavoitteellisella valmennuksella, tekemällä oppimisella ja vaikka yhteisillä retkillä ja tapahtumilla – ovat edelleen toiminnan sydän. Työpaja ei ole koskaan ollut vain säilytyspaikka, vaan nimensä mukaisesti ponnahduslauta ja vauhdittaja nuoren omalle polulle ja ammatinvalinnalle.

Janne Suomala, työpajapäällikkö